

Hem>Hitta rätt person>Hitta en sakkunnig

Hitta en sakkunnig

Österrike

I. Förteckningar och register över sakkunniga

Personer i Österrike som är tillgängliga för arbete som sakkunnig i ett rättsligt förfarande eller en undersökning som utförs av åklagarmyndigheten tas upp på en förteckning över sakkunniga. Förteckningen förs av regiondomstolarnas ordförande och delas in i fackområden.

Registren är tillgängliga för allmänheten [här](#).

Sakkunniga måste göra en ansökan och klara ett prov för att tas upp på förteckningen över sakkunniga.

II. Sakkunnigas kvalifikationer

Sökande som vill utses till sakkunniga av domstolarna måste styrka sin yrkeserfarenhet inom sitt fackområde. Sökande måste ha omfattande kunskap om de viktigaste principerna i den österrikiska processrätten, veta hur man skriver ett sakkunnigutlåtande och kunna styrka tio eller fem års yrkeserfarenhet under perioden omedelbart före registreringen (om de har en relevant universitetsexamen eller har slutfört en högre yrkesutbildning) inom det berörda fackområdet. De måste dessutom ha full rättskapacitet och vara pålitliga. För att anses vara pålitliga måste de sakkunniga uppträda oklanderligt så att ingen kan ifrågasätta deras opartiskhet eller kvaliteten på deras arbete.

Ansökan om upptagning i registret över "edsvurna och certifierade" sakkunniga (som "erkända sakkunniga", enligt den formulering som EEEI använder) ska inges till ordföranden för regiondomstolen där den sökande är stadigvarande bosatt eller har sin arbetsplats.

Under registreringsförfarandet ger den ansvariga ordföranden en kommitté i uppdrag att utarbeta ett sakkunnigutlåtande om huruvida registreringskraven är uppfyllda.

Sakkunniga måste avlägga en ed innan de registreras.

Om de uppfyller alla ovanstående krav utses de för en tid av fem år av den ordförande som ansvarar för registreringen. En ny registreringsansökan ska lämnas in vart femte år. Om de sakkunniga fortfarande uppfyller alla krav utses de till sakkunniga på nytt (vanligtvis utan att behöva göra ett nytt prov). Sakkunniga kan strykas ur domstolarnas register över sakkunniga om de så önskar, om de inte längre uppfyller kraven eller om ordföranden som ansvarar för registreringen beslutar detta. I beslut om att stryka en sakkunnig ur registret eller om att inte omregistrera en sakkunnig måste skälen till detta anges. Beslutet kan överklagas.

Det finns en yrkesetik kod (*Ethikkodex*, länk [här](#)) som har publicerats av den österrikiska sammanslutningen av edsvurna och certifierade sakkunniga.

III. Sakkunnigas arvode

III.1 Allmän information

Sakkunnigas arvode regleras av den österrikiska lagen om rätt till arvode (*Gebührenanspruchsgesetz* – länk [här](#)). Lagen innehåller allmänna bestämmelser som är tillämpliga på sakkunniga. Dessutom innehåller den ett särskilt ersättningssystem för läkare, antropologer, tandläkare, veterinärer, experter på kemiska analyser och fordonsexperter.

III.2 Arvoden

Arvodet beror vanligtvis på hur komplicerat utlåtandet är. Ett särskilt ersättningssystem tillämpas för vissa sakkunniga i bl.a. brottmål och familjerättsliga mål (se III.1).

III.3 Betalning

Sakkunniga ska fakturera arvodet till domstolen inom fyra veckor efter att ha lämnat sitt utlåtande. I regel betalas det via banköverföring.

III.3.1 Tvistemål

Innan en sakkunnig börjar utarbeta sitt utlåtande i ett tvistemål ålägger domstolen vanligtvis båda parter att betala ett förskott (*Kostenvorschuss*) till domstolen. Storleken på förskottbetalningen beror på hur komplicerat målet är och omfattningen av det utlåtande som den sakkunnige ska avge. Arvodet beräknas i regel på grundval av antalet timmar som den sakkunnige har lagt ned på målet multiplicerat med en timtaxa. Utlägg och mervärdesskatt ingår också i ersättningen. Grundat på sin erfarenhet förordnar domstolen vilket belopp parterna ska betala i förskott. Om beloppet inte är tillräckligt kan domstolen förordna om ytterligare förskottbetalningar.

III.3.2 Brottmål

I brottmål betalar staten den sakkunniges arvode. Vid fällande dom blir den dömda personen återbetalningsskyldig.

III.3.3 Mål vid familjedomstolen

I mål vid familjedomstolen betalar staten vanligtvis den sakkunniges arvode.

III.4 Rättshjälp

Rättshjälp beviljas i regel personer som på grund av sin ekonomiska situation helt eller delvis saknar förmåga att täcka kostnaderna för förfarandet, inklusive kostnaden för sakkunniga. Rättshjälpsmottagarna måste betala tillbaka hela eller delar av beloppet om deras ekonomiska situation väsentligt har förbättrats inom tre år efter rättsprocessen. Notera att den förlorande parten alltid ska ersätta den vinnande partens kostnader.

III.5 Ersättning av sakkunnigas arvode

Domstolen beslutar i ett självständigt beslut om arvoden eller i domen hur kostnaderna ska fördelas. De kostnader som ersättning beviljats för kan därmed drivas in.

IV. Sakkunnigas ansvarsskyldighet

Sakkunniga är skadeståndsskyldiga enligt de allmänna avtalsrättsliga och skadeståndsrättsliga bestämmelserna. Sakkunniga måste ha en yrkesansvarsförsäkring.

V. Ytterligare information om sakkunnigförfaranden

Webbplatsen för den österrikiska sammanslutningen av edsvurna och certifierade sakkunniga (*Hauptverband der allgemein beeideten und gerichtlich zertifizierten Sachverständigen Österreichs* – länk [här](#)) innehåller närmare information om kostnader (exempel på arvoden) och villkoren för att tas upp på förteckningen över sakkunniga. Webbplatsen är mycket informativ och lättillgänglig för allmänheten.

V.1 Rättsliga grunder

De viktigaste lagbestämmelserna beträffande juridisk sakkunskap i Österrike är

artiklarna 351–367 i den österrikiska civilprocesslagen (*österreichische Zivilprozessordnung* – ZPO, länk [här](#)), artikel 31 i lagen om rättsvårdsärenden (*Außerstreitgesetz*, länk [här](#)), artiklarna 52–53a i den österrikiska förvaltningsprocesslagen från 1991 (*Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz*, länk [här](#)), artiklarna 104, 112, 112a och 125–128 i den österrikiska straffprocesslagen från 1975 (*österreichische Strafprozessordnung*, länk [här](#)).

V.2 Utnämning av sakkunniga

Domstolar kan utse sakkunniga; det kan inte de berörda parterna. Utnämningen av sakkunniga i förvaltningsmål påminner om utnämningen av sakkunniga i tvistemål. I brottmål kan åklagaren utse den sakkunnige.

V.2.a Domstolssakkunnig

I tvistemål har domstolen befogenhet att utse en sakkunnig på eget initiativ eller på uttrycklig begäran av en part i målet om de relevanta omständigheterna annars inte kan fastställas. Det står domstolen fritt att utse vem som helst som den anser lämplig till sakkunnig. Sakkunniga är skyldiga att anmäla eventuellt jäv till domstolen. Sakkunniga som förordnats av domstol har tillgång till de relevanta delarna av handlingarna i målet.

V.2.b Partssakkunniga

I Österrike utses privata sakkunniga av en av parterna. Deras utlåtanden måste åberopas och överlämnas av parterna, annars avvisas de som otillåtna. Om dessa villkor är uppfyllda undersöker och bedömer domstolen sakkunnigutlåtandet. Utlåtandet betraktas som bevisning, men kan inte upphäva ett utlåtande av en domstolssakkunnig. Det utgör snarare en rättslig grund för partens argument.

Det är upp till domstolen att bestämma huruvida den ska grunda sitt resonemang i domen på den partssakkunniges utlåtande.

V.3 Förfarande

V.3.a Sakkunnigutlåtande

Sakkunnigutlåtandet kan lämnas in skriftligen eller muntligen. Det finns inga regler för hur sakkunnigutlåtandet ska vara uppbyggt.

Om domstolen anser att utlåtandet är ofullständigt eller om den sakkunnige har begått tjänstefel kan domstolen på eget initiativ eller på begäran av parterna förordna att ett nytt eller kompletterande utlåtande ska utarbetas. Domstolen kan även förordna att den sakkunnige ska betala domstolens kostnader på grund av den sakkunniges tjänstefel.

Sakkunnigutlåtandet kan ogiltigförklaras eller ifrågasättas genom parternas utsagor och alternativa expertutlåtanden.

I tvistemål är parterna mycket delaktiga i den sakkunniges verksamhet. De måste samarbeta och uppfylla den sakkunniges alla önskemål om handlingar. De kan ställa frågor direkt till den sakkunnige under ett kontradiktoriskt förfarande och kräva att den sakkunnige kommenterar deras anmärkningar.

V.3.b Domstolsförhandling

Om en skriftlig rapport har lämnats in beslutar domstolen i vilken utsträckning det är nödvändigt att den sakkunnige deltar i förhandlingarna (på begäran av parterna, i tillämpliga fall).

Den information som presenteras här samlades in inom ramen för projektet "Hitta en sakkunnig" och kommer från de kontakter i varje land som valts ut av [European Expertise & Experts Institute \(EEEI\)](#).

Senaste uppdatering: 23/10/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.